

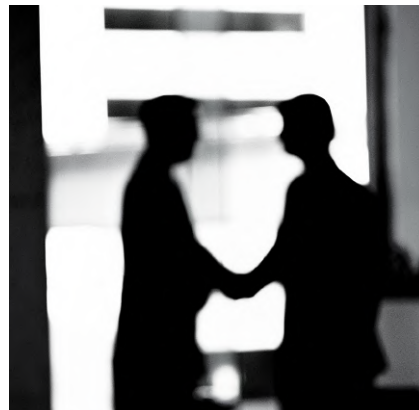
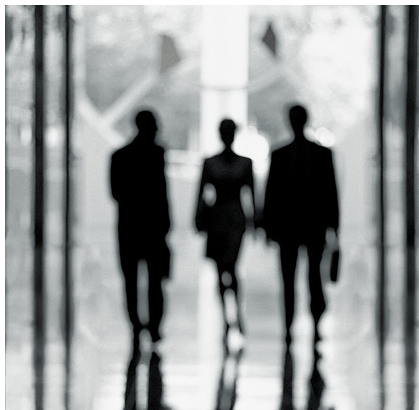

**Q3
2021**

ГЛОБАЛЕН БЕРЗАНСКИ ПРЕГЛЕД

www.wvpfondovi.mk

ПОЧИТУВАНИ ИНВЕСТИТОРИ,

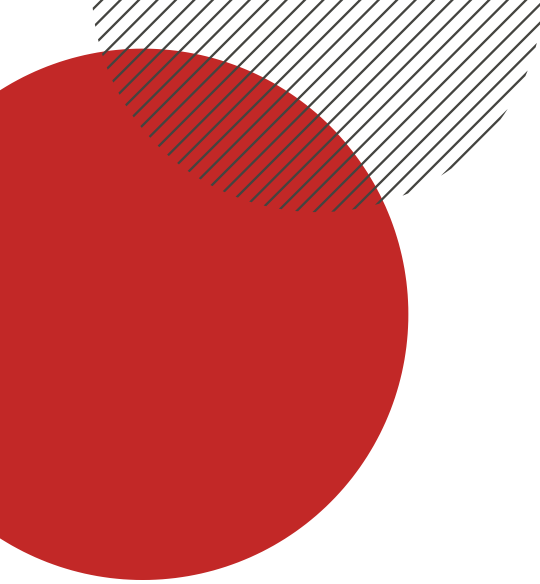
Со ова обраќање сакаме да ги адресираме до Вас најважните светски и домашни настани од третиот квартал од годината, да Ви дадеме еден глобален берзански преглед за тековните случувања, како истите се одразиле врз движењето на светската економија и растот на бизнисите кои се дел од нашето портфолио, како и перформансите на нашите фондови и споредба на истите со светските берзански индекси. Како и до сега така и понатаму, нашата примарна цел и одговорност кон Вас останува успешното управување со Вашите средства, согласно инвестициската стратегија кон која Вие сте се согласиле.

Инвестициската цел на **ВФП Премиум Инвест** и понатаму продолжува да се остварува преку професионално управување со средствата на Фондот, односно креирање на портфолио на хартии од вредност на најразвиените и најрегулираните пазари во светот, преку инвестирање во големи компании - „Large Caps“ кои се лидери во сопствените индустрии и имаат континуирана растечка историја на исплата на дивиденда кон инвеститорите.

Во фокус на инвестициската политика на **ВФП Дивиденда** се компании со пазарна капитализација над 2 милијарди долари кои имаат голем потенцијал за раст на бизнисот и компании кои имаат високи дивиденди приноси чии бизниси се стабилни, нискозадолжени или имаат висока способност да ги исплаќаат каматните расходи и вкупните долгови. Фондот е наменет за сите инвеститори кои сакаат да остварат атрактивен принос преку искористување на глобалниот раст на светската економија, особено во најразвиените економии во светот како САД, ЕУ и Велика Британија и остварување на приходи од исплата на дивиденда од фондот.

ВФП 100% Бонд фондот продолжува да е наменет за инвеститори кои не сакаат своите средства да ги изложат на високи осцилации и на среден рок сакаат да остварат атрактивен принос на своите средства преку вложување во државни и корпоративни обврзници.

ВФП Кеш Депозит е идеален за инвеститори кои претпочитаат средствата примарно да им бидат пласирани во банки и кои за цел имаат да менаџираат со својата тековна или среднорочна ликвидност.

СОДРЖИНА:

Анализа на перформансите на фондовите

Анализа на светските индекси

Макро индикатори

Препораки

АНАЛИЗА НА ПЕРФОРМАНСИТЕ НА ФОНДОВИТЕ

ВФП ПРЕМИУМ ИНВЕСТ

Извор: WVP Fund Management

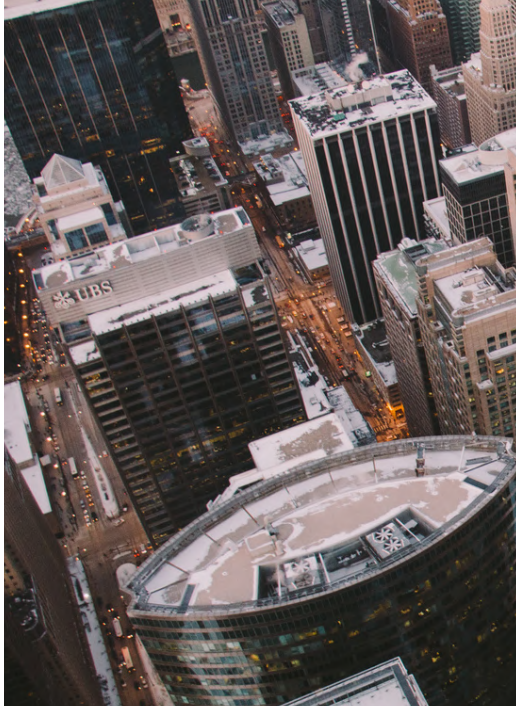
По долгиот раст на берзите оваа година, септември беше месецот кога волатилноста и стравот на инвеститорите го достигна највисокото ниво, што доведе до намалување на светските акциски индекси. Тонот на пазарот на акции се промени во септември, ризиците поврзани со можното одложување на новиот план за фискални стимулации на претседател Бајден, ефектите од новиот пакет на регулации во Кина како и веста дека една од најголемите кинески компании за недвижности Евергранде, најверојатно нема да може да ги исплати своите долгови, придонесоа за пад на светските акциски индекси.

Едни од поголемите падови досега забележани на кинеските пазари, огромниот раст на цената на енергијата и јасните знаци дека централните банки почнуваат да ги исклучуваат славините за пари, стравувањата за можна инфлација ги погодија светските пазари во последниот квартал.

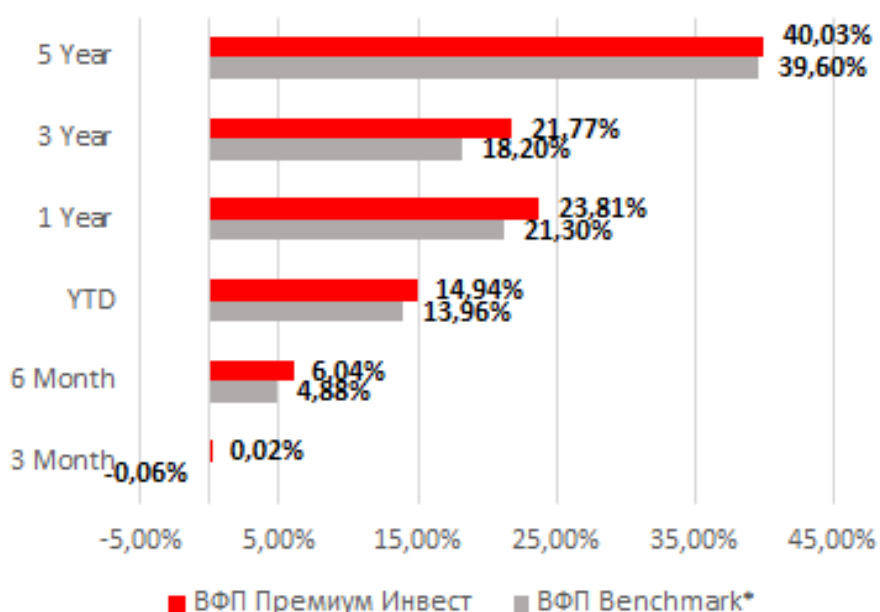
Сумирано, пазарот на акции беше волатилен во третиот квартал, последните неколку недели од септември послужија како потсетник за инвеститорите дека пазарите ќе се соочат со решавање на бројни макроекономски фактори во четвртиот квартал, но сепак фунадментите остануваат генерално позитивни.

Сите овие настани директно се одразија врз цената на уделот на ВФП Премиум Инвест, кој во текот на третиот квартал сепак успеа да реализира мал раст од 0,02% и раст од почетокот на годината од 14,94%

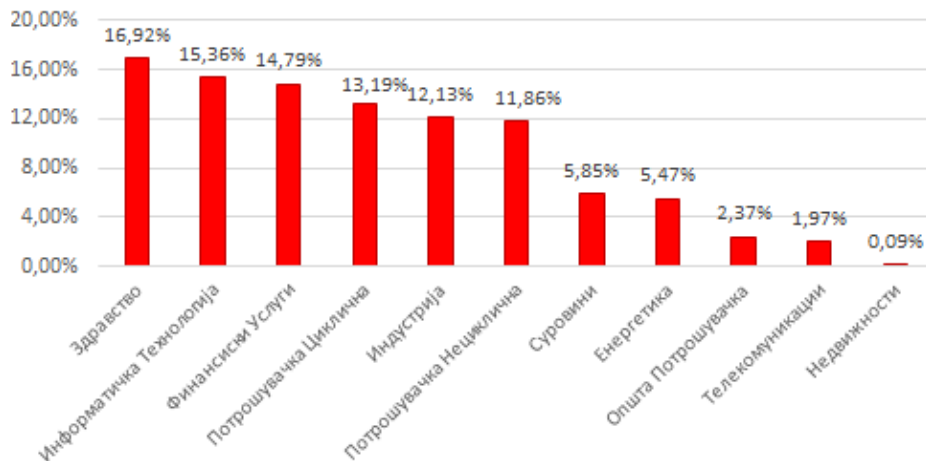
АНАЛИЗА НА ПЕРФОРМАНСИТЕ НА ВФП ПРЕМИУМ ИНВЕСТ ВО СПОРЕДБА СО СВЕТСКИТЕ БЕРЗАНСКИ ИНДЕКСИ

Како показател за успешноста при управување со средствата на инвеститорите следејќи ја инвестициската стратегија на фондот: вложување во големи мултинационални компании и примарна изложеност на европскиот пазар; како репер за споредба на приносот на ВФП Премиум Инвест го користиме ВФП Бенчмарк-от составен од композиција на два светски берзански индекси: 30% **Dow Jones Industrial Average** – составен од 30 мултинационални американски компании за кои се смета дека најдобро ја прикажуваат американската економија и 70% **Stoxx Europe 50** – составен од 50 европски мултинационални компании кои се најдобар репер на економијата во Европа.

Извор: Eikon; WVP Fund Management

ВФП ПРЕМИУМ ИНВЕСТ СЕКТОРСКА ИЗЛОЖЕНОСТ

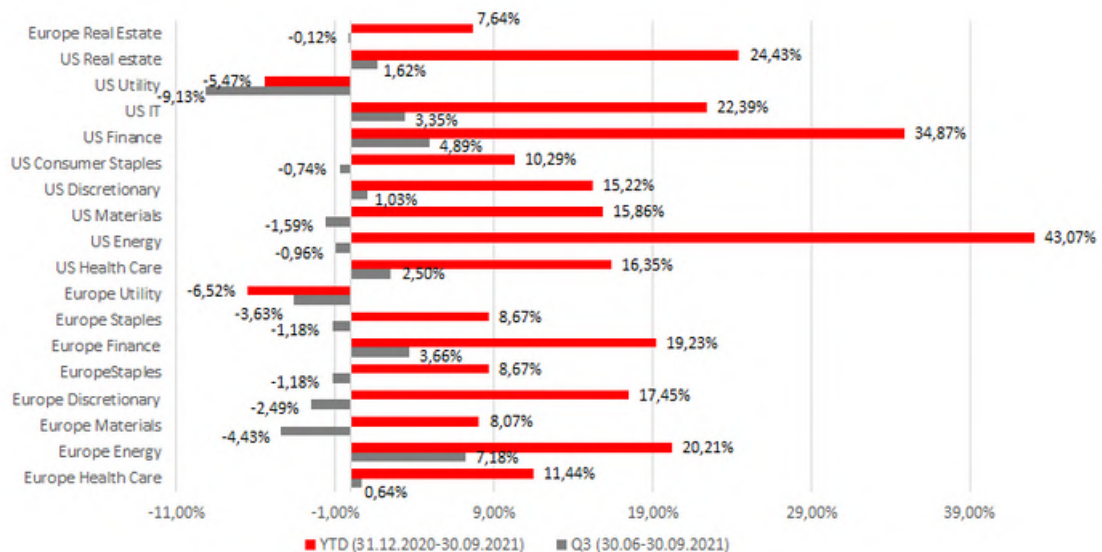
Извор: WVP Fund Management

Голем дел од фондот во моментот е позициониран во компании од секторот Здравство, Финансиски услуги, ИТ и Финансии. Од друга страна, диверзификацијата и изложеноста на сектори како Енергетика, Потрошувачка Циклична, Сировини, Индустија кои важат за сектори кои се економски почувствителни, ни овозможуваат да искористиме од моменталниот раст на овие сектори – при експанзивни економски периоди.

ДВИЖЕЊЕ НА СЕКТОРИТЕ НА КОИ Е ИЗЛОЖЕНО ПОРТФОЛИОТО ВО ЕВРА

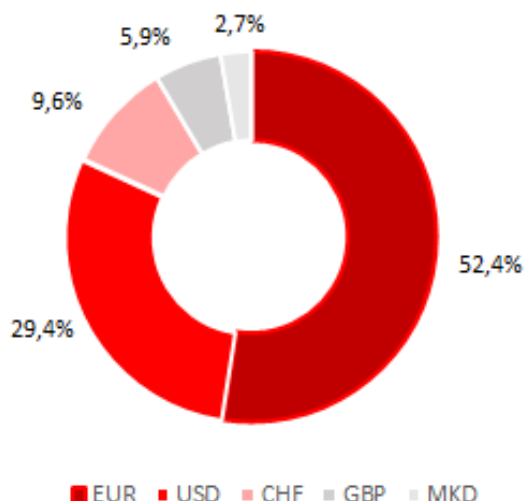
Во однос на секторите енергијата, финансиите, ИТ и здравстениот сектор перформираа подобро. Од друга страна пак секторите индустрија, материјали, општи добра и услуги се мачеа, иако падот во септември ги погоди речиси сите сектори единствено енергијата беше исклучок, растејќи, бидејќи ограничувањата во снабдувањето ги доведоа цените до највисоките вредности.

Во Европа секторите Енергија (+ 7,18% Q3), Финансии (+ 3,66% Q3) и Здравство (+ 0,64% Q3) беа победници во третиот квартал од 2021 година. Како победници за кварталот во САД се: Финансии (4,89% Q3), Информатичка технологија (3,35% Q3) и Здравство (2,50% Q3). Гледано од почетокот на годината (YTD) секторот енергија САД имаше најдобар перформанс (+43,07 YTD) – побарувачката се враќа додека понудата останува ограничена, исто така и во Европа од почетокот на годината како победник се издвои секторот енергија (+20,21% YTD). Секторот општи добра и услуги (utility) има најнизок перформанс и во Европа и во САД од почетокот на година во Европа (-6,52% YTD) а САД (-5,47% YTD).

Извор: Eikon, Refinitiv

ВФП ПРЕМИУМ ИНВЕСТ ВАЛУТНА ИЗЛОЖЕНОСТ

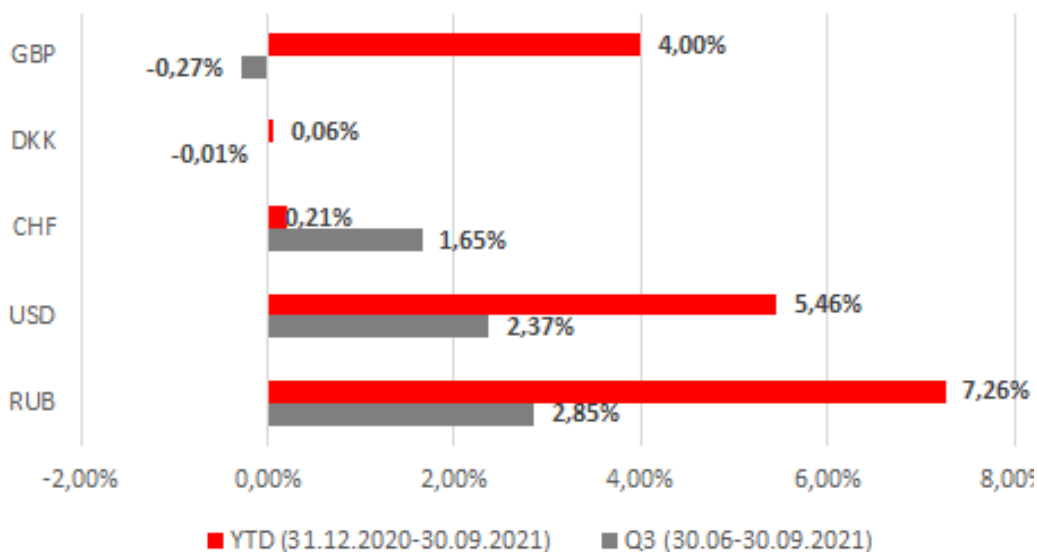
Стратегијата на Фондот е доминантно вложување на средствата во европски акции пред се поради стабилноста на курсот денар/евро (de facto фиксен девизен курс).

Од графиконот може да се забележи дека 52,4% од средствата на Фондот се изложени на акции во евра, потоа 29,4% е изложеност на акции во долари и останатиот дел од средствата му припаѓа на други валути како швајцарски франци, британски фунти се со цел дисперзија на средствата на инвеститорите и заштита од валутни ризици кои се јавуваат кога се вложува во финансиски инструменти со странски валути.

Извор: WVP Fund Management

ДВИЖЕЊЕ НА ДЕВИЗНИТЕ ПАЗАРИ НА КОИ Е ИЗЛОЖЕНО ПОРТФОЛИОТО ВО ОДНОС НА ЕВРОТО

Во текот на третиот квартал од годината повеќето од анализираните валути ја зголемија својата вредност во однос на еврото. Најголем раст во однос на еврото имаа руската рубља (RUB) од 2,85% и американскиот долар (USD) со раст од 2,38. Исто така од почеток на годината најголем раст во однос на еврото имаат руската рубља (RUB) и американскиот долар (USD) со раст од 7,26% и 5,46% соодветно.

Извор: Eikon, Refinitiv

ПРЕГЛЕД НА ТОП 3 ПОЗИЦИИ СО НАЈДОБРИ ПЕРФОРМАНСИ СПОРЕД УЧЕСТВО ВО ИМОТОТ НА ФОНДОТ(Q3)

ASML HOLDING NV

ASML е лидер во производството на напредни технолошки системи за индустријата за полупроводници, со седиште во Холандија. Компанијата всушност дизајнира, развива и продава системи и услуги кои се користат за изработка на чипови, што пак се главен дел во огромен број производи од електрониката, комуникациската и информатичката технологија. Производите на ASML ги користат сите големи производители на полупроводници, меѓу кои и Intel, Samsung и TSMC. За првите шест месеци од годината завршени на 4 јули 2021 година, вкупните приходи на ASML Holding NV се зголемија за 45% споредено со истиот период претходната година на 8,38 милијарди евра. Нето приходот се зголеми за 96% на 2,47 милијарди евра споредено со периодот претходна година. Основни приходи по акција односно EPS се зголемија од 3,02 Евра на 5,98 Евра.

NOVO NORDISK

Novo Nordisk е здравствена компанија која се занимава со истражување, развој, производство и маркетинг на фармацевтски производи ширум светот. Со речиси 50% пазарно учество на светскиот пазар за инсулин, Novo Nordisk A/S е водечки снабдувач на производи за третман на дијабетес, со седиште во Данска. Компанијата произведува и продава различни типови на современи инсулини, третмани на дијабетес со инекции и орални антидијабетични агенси. Согласно последно објавените резултатите од првата половина од 2021 година, за првите шест месеци заклучно 30 јуни 2021 година, приходите на Novo Nordisk се зголемија за 5% до DKR 66,85B. Нето приходот се зголеми за 10% на DKR 24,75B. Приходите го одразуваат зголемувањето на сегментот на дијабетес и дебелина од 5%, сегментот на биофармацевтски производи се зголеми за помалку од 1%, регионот на EMEA се зголеми за 7%, регионот Кина се зголеми за 10%, остатокот од светскиот регион се зголеми за 6%. Novo Nordisk за 2021 година очекува раст на нето приходи од 6-10%, додека за оперативната добивка очекува раст од 5-9%.

ROYAL DUTCH SHELL PLC

Royal Dutch Shell е холандска компанија за нафта и гас основана во 1907 година. Таа е една од примарните компании во оваа индустрија, или така наречени "supermajors", и има оперативни работи во над 70 држави. Shell е активна во секој сегмент од индустријата на нафта и гас, вклучувајќи истражување и производство, рафинирање, транспорт, дистрибуција и маркетинг, петрохемиски производи, производство на електрична енергија и трговија. Познати се нејзините високо квалитетни горива Shell V-Power и Shell Super 95. Компанијата исто така работи и со обновлива енергија, како биогорива, ветер, energy-kite системи и водород. Согласно последно објавените резултатите од првата половина од 2021 година заклучно 30 јуни 2021 година, приходите на Royal Dutch Shell Plc се зголемија за 26% до 116,18 милијарди долари. Нето приходот изнесува 9,09 милијарди долари наспроти загубата од 18,16 милијарди долари за истиот период претходната година

АНАЛИЗА НА ПЕРФОРМАНСИТЕ НА ФОНДОВИТЕ

ВФП ДИВИДЕНДА

Цена на удел Q3 2021

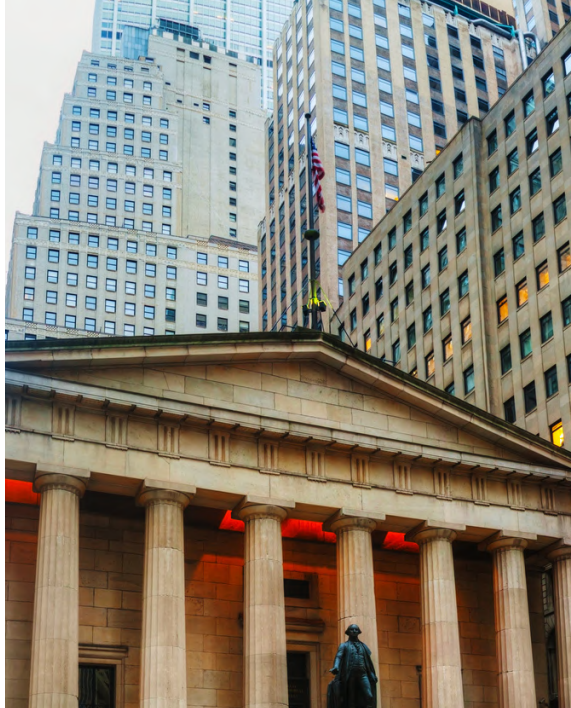
Извор: WVP Fund Management

Зголемувањето на волатилноста и стравот од зголемување на каматните стапки, поттикнати од високите стапки на инфлација, ги принуди сите три главни американски индекси да имаат пониски перформанси за месецот (септември) и кварталот. S&P 500 се намали за 4,8% во септември, Dow Jones Industrial Average се намали за 4,3% за месецот, додека Nasdaq имаше пад за 5,3%. И покрај падот, S&P 500 успеа да оствари мала позитива од 0,2% за кварталот додека Dow Jones и Nasdaq, го завршија кварталот во негативна територија.

Во САД, Федералните резерви (ФЕД) објавија дека наскоро (најверојатно во ноември) ќе почнат да го забавуваат темпото на купување средства, а купувањата ќе завршат кон средината на следната година. ФЕД, исто така, ги објави своите проекции за каматните стапки во следните неколку години, со очекување каматните стапки во САД да се зголемат на 1,75% до крајот на 2024 година. ФЕД проектира инфлацијата да достигне 4,2% оваа година, над претходната проценка од 3,4%.

Сите овие настани се одразија и врз цената на уделот на ВФП Дивиденда кој оствари принос за третиот квартал од 2021 година од -0,73% додека приносот од основање (20.01.2021) изнесува 12,78%.

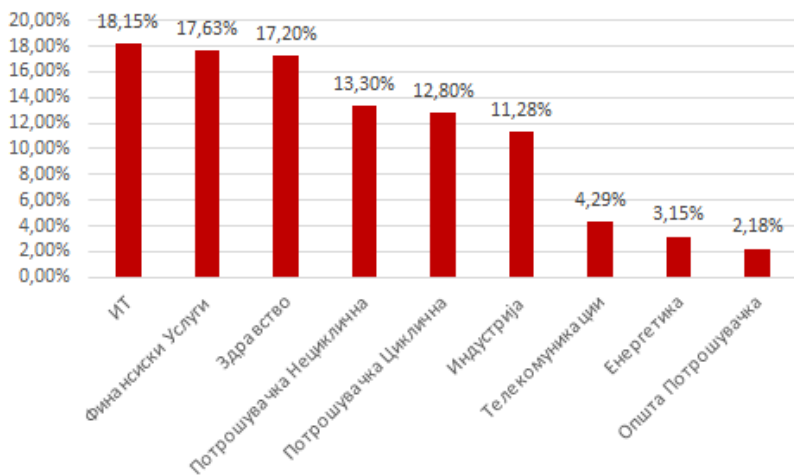
АНАЛИЗА НА ПЕРФОРМАНСИТЕ НА ВФП ДИВИДЕНДА ВО СПОРЕДБА СО СВЕТСКИТЕ БЕРЗАНСКИ ИНДЕКСИ

Извор: Eikon; WVP Fund Management

Како показател за успешноста при управување со средствата на инвеститорите следејќи ја инвестициската стратегија на фондот вложување во мултинационални компании кои имаат потенцијал за раст на бизнисот; компании кои имаат високи дивиденди приноси чии бизниси се стабилни, нискозадолжени или имаат висока способност да ги исплаќаат каматните расходи и вкупните долгови и имаат примарна изложеност на Американскиот пазар; односно како репер за споредба на приносот на ВФП Дивиденда го користиме MSCI World Index - глобален индекс на акции кој опфаќа компании со средна и голема капитализација од 23 развиени пазари во светот

ВФП ДИВИДЕНДА СЕКТОРСКА ИЗЛОЖЕНОСТ

Извор: WVP Fund Management

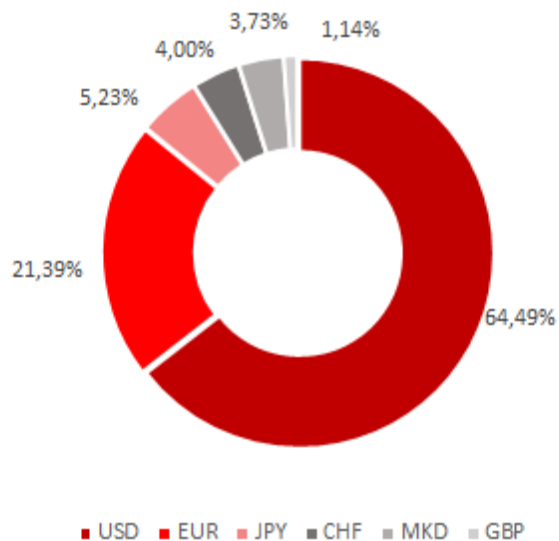
Голем дел од фондот во моментот е позициониран во компании од секторот ИТ, Финансиски услуги и Здравство.

Но исто така и диверзификацијата и изложеноста на сектори како Индустија Потрошувачка Циклична, Енергетика, кои важат за сектори со висока корелација со бизнис циклусот и повисока волатилност, ни овозможуваат да искористиме од моменталниот раст на овие сектори – при експанзивни економски периоди

ВФП ДИВИДЕНДА ВАЛУТНА ИЗЛОЖЕНОСТ

Стратегијата на Фондот е доминантно вложување на средствата во Американски акции резултира со доминантна изложеност на Фондот во Американски долар (USD).

Од графиконот може да се забележи дека 64,49% од средствата на Фондот се изложени на акции во долари, потоа 21,39% е изложеност на акции во евра и останатиот дел од средствата му припаѓа на други валути како швајцарски франци, британски фунти се со цел дисперзија на средствата на инвеститорите и заштита од валутни ризици кои се јавуваат кога се вложува во финансиски инструменти со странски валути.

Извор: WVP Fund Management

ПРЕГЛЕД НА ТОП 3 ПОЗИЦИИ СО НАЈДОБРИ ПЕРФОРМАНСИ СПОРЕД УЧЕСТВО ВО ИМОТОТ НА ФОНДОТ(Q3)

NOVO NORDISK

Novo Nordisk е здравствена компанија која се занимава со истражување, развој, производство и маркетинг на фармацевтски производи ширум светот. Со речиси 50% пазарно учество на светскиот пазар за инсулин, Novo Nordisk A/S е водечки снабдувач на производи за третман на дијабетес, со седиште во Данска. Компанијата произведува и продава различни типови на современи инсулини, третмани на дијабетес со инекции и орални антидијабетични агенси. Согласно последно објавените резултатите од првата половина од 2021 година, за првите шест месеци заклучно 30 јуни 2021 година, приходите на Novo Nordisk се зголемија за 5% до DKR 66,85B. Нето приходот се зголеми за 10% на DKR 24,75B. Приходите го одразуваат зголемувањето на сегментот на дијабетес и дебелина од 5%, сегментот на биофармацевтски производи се зголеми за помалку од 1%, регионот на EMEA се зголеми за 7%, регионот Кина се зголеми за 10%, остатокот од светскиот регион се зголеми за 6%. Novo Nordisk за 2021 година очекува раст на нето приходи од 6-10%, додека за оперативната добивка очекува раст од 5-9%.

INSPERITY INC

Insperty Inc обезбедува голем број услуги/производи за менаџирање на човечкиот капитал и деловни решенија дизајнирани да помогнат во подобрувањето на деловните перформанси на мали и средни бизниси односно Компанијата обезбедува услуги за човечки ресурси и деловна оптимизација. Insperty нуди регрутирање, скрининг за вработување, пензија, бизнис осигурување и технолошки услуги.

Компанијата исто така обезбедува управување со перформанси и трошоци, време и присуство како и софтвер за организациско планирање.

За првите шест месеци од 2021 заклучно 30 јуни приходите на Insperty Inc се зголемија за 11% на 2,47 милијарди долари. Нето приходите се намалија за 23% на 86,9 милиони американски долари. Приходите одразуваат зголемување на побарувачката за производите и услугите на Друштвото додека нето приходот беше намален со зголемување на трошоците за плати и Stock-based compensation (трошок).

ING GROEP NV

ING Groep е компанија со седиште во Амстердам, која на потрошувачите им нуди широк спектар на банкарски услуги, управување со инвестиции и осигурителни услуги. Согласно последните објавени резултати од првата половина од 2021 година заклучно 30 Јуни приходите на ING Groep NV се намалија за 11% на 10,72 милијарди евра. Додека нето приходот се зголеми од 969 милиони евра на 2,46 милијарди евра.

АНАЛИЗА НА ПЕРФОРМАНСИТЕ НА ФОНДОВИТЕ

ВФП 100% БОНД

Извор: WVP Fund Management

Принос %	3 месеци	6 месеци	1 година	Од основање
	0,31%	1,40%	3,85%	17,83%

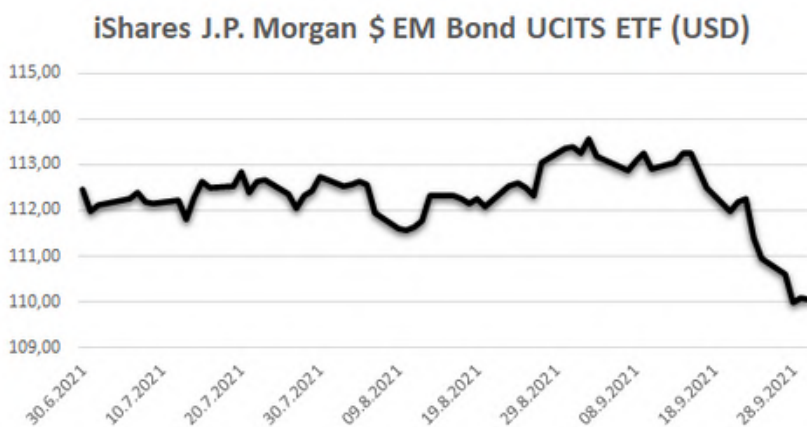
Поголемиот дел од индексите на обврзници беа солидно повисоки до средината на септември, но, кон крајот на септември, Федералните резерви потврдија дека намалувањето на квантитативното олеснување ќе започне оваа година. Тоа, во комбинација со сеуште високата стапка за инфлација, влијаеше на пазарите со фиксен приход во последните неколку дена од третиот квартал на пад на цените односно раст на приносите за многу индекси на обврзници.

Приносот на 10 Годишната американска државна обврзница заврши на ниво од 1,49%. Фокусот на пазарот се сврте кон зголемената инфлација и изгледите за повлекување на поддршката од монетарната политика, приносите се зголемија на слични нивоа забележани на почетокот на кварталот. Банката на Федерални резерви дадоа сигнали дека намалувањето на купувањето средства може да започне веќе во ноември и дека може да заврши до средината на 2022 година, порано од очекуваното. Во Европа, пак приносот на 10 - годишната Германска државна обврзница е на ниво од -0,19%.

Стравот за промена на политиката на ниски каматни стапки, доведе до раст на приносите на државните обврзници во кварталот. ВФП 100% Бонд во вториот квартал реализира раст од 0,31%, додека растот од почетокот на годината изнесува 1,81%.

ДВИЖЕЊЕ НА ПАЗАРИТЕ НА ФИКСЕН ДОХОД НА ДРЖАВИ ВО РАЗВОЈ

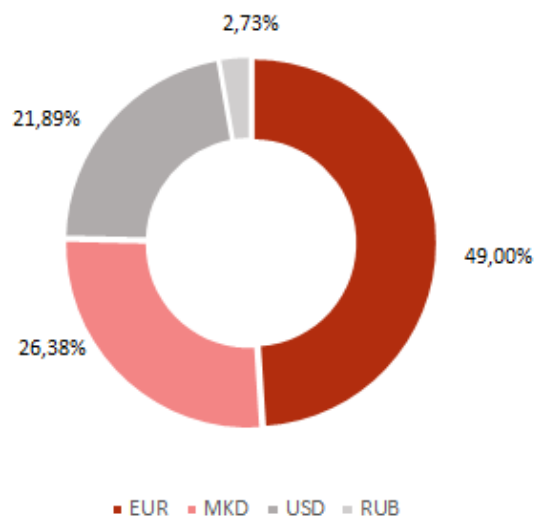

Извор: Eikon, Refinitiv

Генерално приносите на државните обврзници на пазарите во развој се зголемија, особено во септември. Општо земено, пазарите во развој беа под влијание на два клучни ризици во последните месеци и тоа: загриженост од делта варијантата на СОВИД-19 и ризик од предвремено затегнување на квантитативната програма на САД, односно намалувањето на купувањето средства кое најверојатно ќе започне во ноември, порано од очекуваното. Турција имаше еден од најлошите перформанси од државните обврзници на пазарите во развој. Во изненадувачки потег, турската Централна банка во септември ја зголеми основната каматна стапка за 200bps на ниво од 10,25% и ги ограничи нагорните ризици за изгледите за инфлација која изнесуваше 11,7%.

ВФП 100% БОНД ВАЛУТНА ИЗЛОЖЕНОСТ

Од графиконот може да се забележи дека 49,00% од средствата на Фондот се изложени во евра, потоа 26,38% во денари, 21,89% во американски долари додека исто така портфолиото на фондот е изложено на рубља со 2,73% - руски државни обврзници. Руската рубља од почетокот на годината има остварено раст од 7,26%.

Извор: WVP Fund Management

АНАЛИЗА НА ПЕРФОРМАНСИТЕ НА ФОНДОВИТЕ

ВФП КЕШ ДЕПОЗИТ

Комитетот за оперативна монетарна политика на Народната банка на седницата во месец септември 2021 оцени дека постојното ниво на основната каматна стапка е соодветно на тековните економски и финансиски услови, при што беше одлучено таа да остане иста, на нивото од 1,25%, со што се задржа олабавениот карактер на монетарната политика. Досегашното намалување на основната каматна стапка, како и позначителното намалување на понудениот износ на благајнички записи придонесоа за зголемување на ликвидноста на банкарскиот систем и поддршка на кредитните текови во економијата. Исклучително важно за македонската економија е што сите расположливи показатели покажуваат дека секој од институционалните сегменти на домашниот финансиски сектор добро се справува со ризиците од пандемијата. Клучно е што банкарскиот систем соодветно им одговори на предизвиците од кризата и ја потврди својата отпорност на шоките, имајќи предвид дека од неговата стабилност е условена стабилноста на севкупниот финансиски систем.

Споредбата на последните макроекономски показатели од домашната економија со нивната проектирана динамика не покажува позначителни отстапувања во одделните сегменти од економијата. По постојаниот годишен пад во претходните четири квартали, што е поврзано со појавата на пандемијата од ковид-19, бруто домашниот производ во вториот квартал од 2021 година забележа реален раст од 13,1% на годишна основа. Во однос на инфлациските движења, во периодот јануари – август, во просек годишниот раст на цените изнесува 2,7%. Во овој период, позначителен раст се забележува кај цените на маслото и цените на нафтените деривати, предизвикан од движењата на светските берзи, а дополнително влијание имаа и зголемувањата од административна и регулаторна природа, како и повисоките цени во рестораните и хотелите, што делумно е поврзано и со мерките за спречување на ширењето на ковид-19.

На страна на макроекономските индикатори, предвидувањата на ММФ согласно објавениот извештај од октомври 2021 се раст од 4% во 2021 и раст од 4,20% во 2022 година на домашниот БДП, мало нагорно ревидирање од проекциите објавени во месец април. Во извештајот ММФ проектира стапката на невработеност во РСМ да биде на ниво од 15,9% во 2021 и 15,6% во 2022 година. ММФ за 2021 и 2022 година проектира стапка на инфлација од 3,1% и 2,2% соодветно.

Девизните резерви и понатаму се на соодветното ниво и во сигурната зона. Во текот на летото беше отплатена еврообврзницата издадена во 2014 година. Макроекономските показатели главно се движат во согласност со очекувањата. Неизвесноста и ризиците од понатамошниот тек на пандемијата предизвикана од ковид-19 и понатаму постојат.

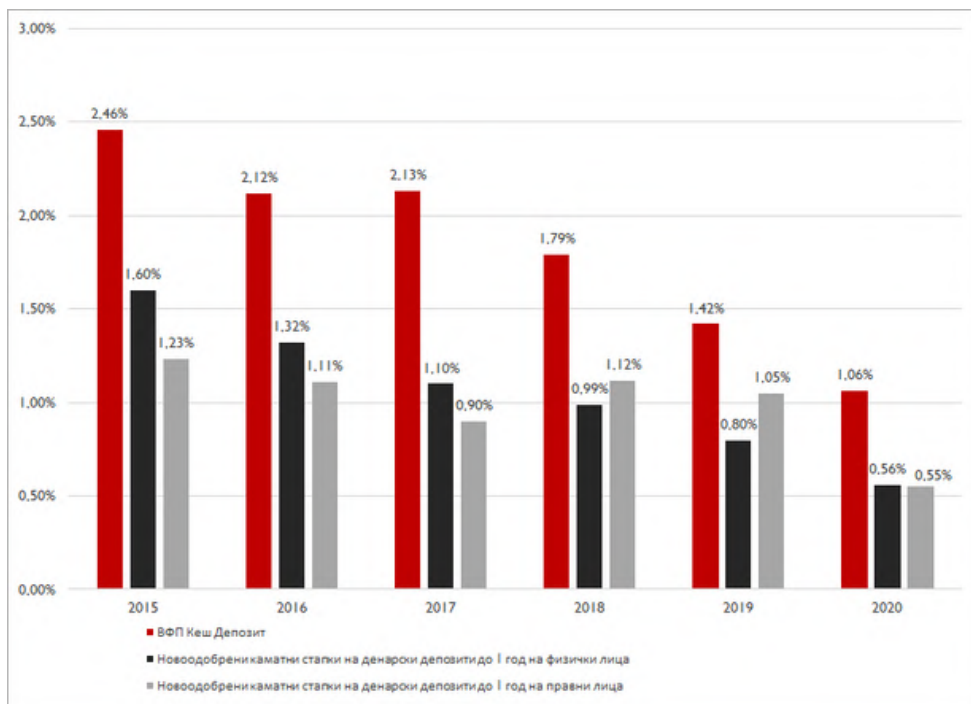
ВФП КЕШ ДЕПОЗИТ

И покрај ниските каматни стапки ВФП Кеш Депозит успева да оствари атрактивен принос. ВФП Кеш Депозит и понатаму останува совршен производ за:

- Конзервативни инвеститори што претпочитаат средствата да им се примарно пласирани во банки;
- Правни лица, кои сакаат да остварат повисок принос од приносот на трансакциска сметка на ликвидните средства што им се потребни за краток период;
- сите физички лица, имајќи предвид дека секој човек првично има потреба од ликвидни и стабилни средства.

Извор: WVP Fund Management

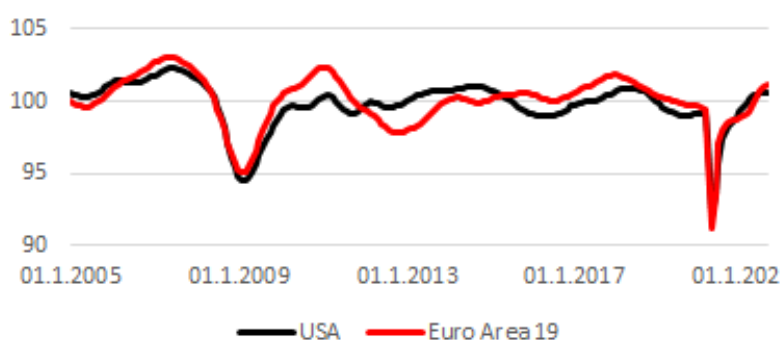

Извор: НБРМ; WVP Fund Management

*Историските приноси на Фондот имаат само информативен карактер и не претставуваат проекција на можниот принос на Фондот во иднина

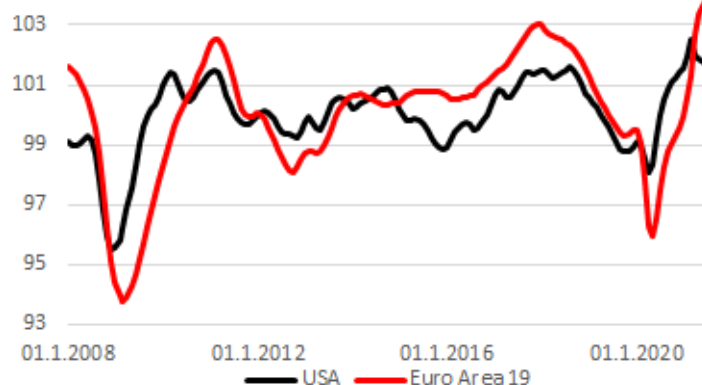
МАКРОЕКОНОМСКИ ИНДИКАТОРИ

Composite Leading Indicator

Извор: data.oecd.org

Business confidence index

Извор: data.oecd.org

Федералните резерви на САД во септември изјавија дека намалувањето на квантитативното олеснување (т.е. забавување на темпото на купување средства) ќе биде објавено на состанокот во ноември, и ќе заврши до средината на 2022 година. Во меѓувреме, проекциите за раст на основната каматна стапка сега покажуваат побрз распоред за покачување на стапката отколку во јуни. Официјалните претставници на ФЕД беа поделени 9-9 на покачување на стапката во 2022 година. Промената доаѓа во контекст на ревидираниот раст на реалниот БДП - до 5,9% за 2021 година од растот претходно проценет од 7% на последната средба. ФЕД проектира инфлацијата да достигне ниво од 4,2% оваа година, нешто повисоко од претходната проекција од 3,4%. ФЕД ги зголеми проекциите за БДП за 2022 и 2023 година на раст од 3,8% и 2,5% соодветно.

Согласно податоците од Американското биро за статистика реалниот бруто домашен производ на САД (БДП) се зголеми со годишна стапка од 6,5 проценти во вториот квартал од 2021 година но под очекуваните 8,4% додека во првиот квартал од годината, реалниот БДП се зголеми за 6,3 проценти. Индексот на потрошувачките цени од месец август се зголеми за 5,3% од претходната година и 0,3% од месец јули. Економистите кои се анкетирани очекуваа годишен раст на инфлацијата од 5,4%

Кварталот започна со добивки во услови на позитивна сезона на приходи во вториот квартал и тековно економско закрепнување од пандемијата. Делта варијантата на Ковид-19 продолжи да се шири, но повеќето големи земји од еврозоната сега целосно се вакцинираа односно околу 75% од нивната популација, овозможувајќи да се укинат многу ограничувања за патувања и други активности.

Во вториот квартал од 2021 година, реалниот БДП во **Еврозоната** се зголеми за 2,0% и за 1,9% во ЕУ, во споредба со претходниот квартал.

Годишната инфлација во еврозоната беше проценета на 3,4% во септември, наспроти 3,0% во август и 2,2% во јули. Европската централна банка соопшти дека ќе го толерира секое умерено и минливо пречекорување на целта за инфлација од 2,0%.

ЕЦБ очекува инфлацијата да порасне на 1,9% во 2021 година, водена од привремени нагорни фактори, пред да се врати на стапките од 1,5% и 1,4% во 2022 и 2023 година.

Во последниот извештај **Преглед на светските економски изгледи** на ММФ од октомври 2021 година предвидено е глобалната економија да порасне 5,9% во 2021 година и 4,9% во 2022 година, 0,1 процентен поен пониско за 2021 година отколку во јулската прогноза. Во извештајот на Светска банка пак од Јуни 2021 за **глобалните економски изгледи** глобалната економија е предвидено да порасне на 5,6% проценти во 2021 година, до 4,3 проценти во 2022 година.

ИНФЛАЦИЈА

Во фокусот на пазарите на капитал оваа година е стравот за зголемена инфлација. Глобално закрепнување на побарувачката резултираше со зголемување на цените на металите, храната и горивата. Највисоките цени на нафтата во последните седум години и шокантниот пораст на европските цени на бензинот го продлабочија стравот од повторување на динамиката од 70 -тите.

На состанокот во септември Федералниот комитет за отворен пазар на САД ја зголеми можноста инфлацијата да порасне доволно високо за да ја натера централната банка да ги зголеми каматните стапки многу порано отколку што многумина се надева.

Претседателот на ФЕД, Jerome Powell, тврди дека голем дел од притисокот врз цените е резултат на застоите и кусците во синџирите на снабдување, кои произлегуваат од пандемијата. Генерално економистите сметат дека повеќето фактори што ги зголемуваат цените се од привремена природа и се очекува да исчезнат откако економијата целосно ќе се нормализира, бизнисите ќе се вратат во полн капацитет и проблемите со снабдувањето ќе се решат.

Европската централна банка пак соопшти дека ќе го толерира секое умерено и минливо пречекорување на целта за инфлација од 2,0%.

Prices

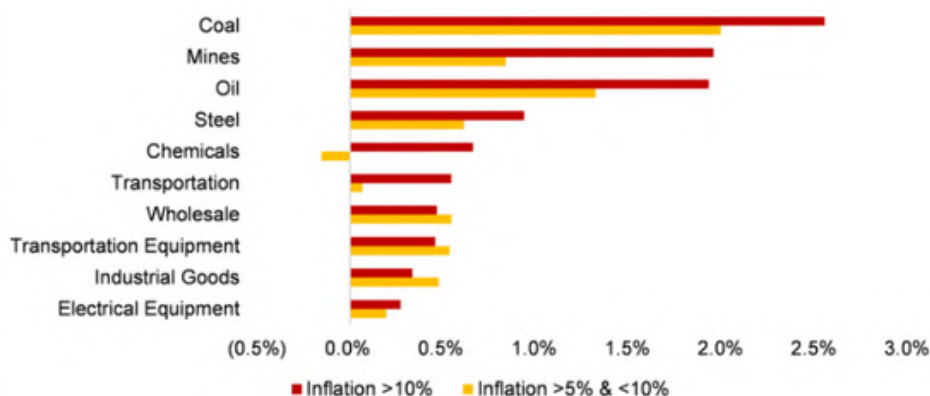
ИНФЛАЦИЈА И СЕКТОРИ

Колку често различните сектори постигнуваат заштита од инфлација која може да го ублажи влијанието од зголемувањето на цените? Историски гледано енергетскиот сектор, кој вклучува компании за нафта и гас, е еден од нив. Приходите на енергетските компании се природно поврзани со цените на енергијата, клучна компонента на индексите за инфлација. Така, по дефиниција, генерално, се покажуваат добро во периоди кога се зголемува инфлацијата.

Секторот материјали исто така, може да помогне во ублажување на влијанието на зголемената инфлација. Секторот за материјали вклучува компании ангажирани во откривање, развој и обработка на сировини, кои се користат во широк спектар на сектори и индустрии.

Во истражување објавено од страна Vanguard Inc во текот на последните три децении, commodities имаа статистички значајна и во голема мера конзистентна позитивна бета со инфлацијата. Истражувањето, предводено од д-р Сју Ванг, асистент портфолио менаџер во Vanguard Quantitative Equity Group, покажа дека во текот на последната деценија, бетата помеѓу инфлацијата и commodities во голема мера варира помеѓу 7 и 9. Ова сугерира дека порастот од 1% на неочекувана инфлација би предизвикала пораст на commodities од 7% до 9%.

Реален месечен принос 10 најдобри сектори во услови на висока инфлација, 1947 до 2021

ПРЕПОРАКА ДО ИНВЕСТИТОРИТЕ

Во последниот квартал од годината, загриженоста за стагфлација и хипер инфлација ќе доминираат на агендата. Инвеститорите ќе сакаат да знаат какви чекори би можеле да преземат владите и централните банки за да го запрат притисокот врз цените, а во исто време, да го задржат растот на нивните економии. Дали Банката на федерални резерви ќе го намали QE побрзо за да избегне прекумерна инфлација?

Федералните резерви на САД соопштија дека најверојатно ќе започнат со намалување на квантитативното олеснување во четвртиот квартал, но пазарите се уште не знаат кога точно или темпото со кое тие ќе се намалат. Ако Банката на федерални резерви почне да го намалува QE порано од очекуваното, тоа може да предизвика дополнителна нестабилност.

Следните три месеци ќе донесат важен одговор за неколку непознати, вклучувајќи ја идната политика на Федералните резерви, даноците, пандемијата и инфлацијата.

Сепак, и покрај многуте фактори што можат да предизвикаат нестабилност, подобрувањето на економската траекторија нуди можности за инвеститорите кои се селективни и истрајни.

Ние ги разбираме ризиците со кои се соочуваат пазарите на капитал и економиите и сме посветени на тоа да ви помогнеме во ефикасно управување со средствата во ова сè уште предизвикувачко опкружување. Успешното инвестирање е маратон, а не спринт, па дури и привремени периоди на нестабилност, како што доживеавме за време на почетокот на пандемијата нема да го промени диверзифицираниот пристап за исполнување на вашите долгорочни инвестициски цели. Затоа, од клучно значење е да останете инвестирани, да останете трпеливи и да се држите до планот.

Како и претходно, препорачуваме инвеститорите и понатаму да се придржуваат до своите зацртани финансиски цели без притоа да се трудат да го погодат дното или врвот. Веруваме дека на долг рок оваа стратегија е далеку пооправдана од стратегијата на “бркање краткорочни заработки” преку купопродажни трансакции. Бидете сигурни дека целиот наш тим ќе остане посветен да продолжиме заедно успешно да се движиме низ ова предизвикувачко пазарно опкружување.

